

Шмалій Л.В.,
аспірантка кафедри менеджменту
Державний університет
телекомунікацій

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ

В статті узагальнено і розвинено теоретичний базис та практичні аспекти щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, обґрунтовано необхідність, мета та завдання такого розвитку, виявлено тенденції та ключові перешкоди розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, розроблено заходи, визначено конкурентні переваги та пріоритетні напрями, які, зокрема, включають формування інноваційної третьої ІТ-платформи з використанням хмарних технологій, інтелектуальні системи, обробку великих обсягів даних, роботизацію, мобільні і соціальні технології, штучний інтелект тощо.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційне забезпечення, економічна безпека, підприємства зв'язку, розвиток, пріоритетні напрями.

Постановка проблеми. Сучасне інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку виявилось значною мірою неадекватним та неефективним за сучасних викликів та запитів конкурентного середовища. Численні чинники та умови які завжди вважали малозначущими, нині почали помітно впливати на економічну безпеку підприємств зв'язку. Глобалізація, мережеві системи, ускладнення інтелектуалізованих систем, формування інноваційної третьої ІТ-платформи з використанням хмарних технологій, інтелектуальні системи, обробка великих обсягів даних, роботизація, мобільні і соціальні технології, штучний інтелект – стають визначальними чинниками розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, які потребують поглиблених наукових розвідок.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У наукових публікаціях велика увага приділяється вивченню інноваційних методів управління економічною безпекою підприємств в умовах цифровізації економіки. У цьому контексті цікавими вважаємо праці таких дослідників, як: І. Ансофф, І. Адизес, Р.Акофф, Н. Ботвина, О. Виноградова, В. Геєць, О. Гривківська, О. Гудзь, О. Гусєва, П. Дойль, П. Друкер, Г. Козаченко, Є. Крикавський, С. Легомінова, Л. Ліпич, Д. Никифорчук, Н. Подольчак, В. Пономарьов, М. Портер, С. Сазонова, І. Скворцова, П. Стецюк, А. Томпсон, Е. Тоффлер, С. Філіппова, Л. Шваб, А. Штангрет та інші. Проте, існуючі напрацювання характеризуються фрагментарністю та поверховим проникненням у сутність необхідних трансформацій і розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку.

Метою статті є узагальнення і розвиток теоретичного базису та практичних аспектів щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, обґрунтування необхідності, мети та завдань такого розвитку, виявлення тенденцій та ключових перешкод розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, розробка заходів, визначення конкурентних переваг та пріоритетних напрямів, які, зокрема,

включають формування інноваційної третьої ІТ-платформи з використанням хмарних технологій, інтелектуальні системи, обробку великих обсягів даних, роботизацію, мобільні і соціальні технології, штучний інтелект тощо.

Виклад основного матеріалу. О. Тоффлер зазначав, що „сьогодні відбувається інформаційно-комп'ютерна революція, яка породжує так зване інформаційне суспільство [3]. Трансформуються не лише форми, методи, але і зміст інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку. Вочевидь, що інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки помітно менш інерційне та більш гнучке зрівняно з традиційним ресурсним матеріальним забезпеченням. Водночас, внаслідок стрімкого зростання його ролі підвищується ймовірність прояву нових ризиків та загроз. Нині, характерними рисами функціонування підприємств зв'язку стали висока ризиковість, передбачуваність деформацій зовнішнього середовища та необхідність мобільного втручання і бізнес-процеси. Така ситуація зумовлює зміну мети і завдань економічної безпеки підприємств зв'язку та її інформаційно-комунікаційного забезпечення. Якщо раніше, метою економічної безпеки було отримання підприємствами зв'язку максимального прибутку, то нині більш важливим стає мінімізація руйнівного впливу, забезпечення сталого розвитку, зниження залежності від зовнішніх ресурсів тощо. Тому і компоненти інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають набути нових рис і властивостей.

Виділимо наступні тенденції інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку: збільшення обсягів ринку ІТ-послуг та послуг зв'язку; посилення технологічної конкуренції між провайдерами, що надають послуги; зростання попиту на послуги аутсорсингу; зрівняно дешеві людські ресурси; масове впровадження програм ІС – Підприємство; концентрація різноманітних взаємодій у великих мережевих підрозділах; скорочення циклів та оновлення комунікаційних каналів; розширення інтеграційних процесів з використанням нових можливостей інформаційної інфраструктури, хмарних технологій, інтернету речей тощо.

Завдяки широкому впровадженню інформаційно-комунікаційних ланцюгів, підприємства зв'язку вже не є малоефективними громіздкими структурами, з жорстким ієрархічним підпорядкуванням. Це пояснюється їх зближенням із клієнтами, вагомим зростанням комунікаційних взаємодій.

Тобто, розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку відбувається завдяки інтенсифікації організаційних перетворень та трансформаціям бізнес-комбінацій, організаційного дизайну, моделей організаційної культури, або внаслідок якісно нового наповнення функціональних взаємодій. Зважаючи на це, розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку доцільно зорієнтувати на якісну структурну модернізацію.

Загалом удосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку окреслюється цілеспрямованістю та безповоротністю, і може бути спрогнозовано за глибиною, масштабом і горизонтом змін з розширенням поля діяльності та постійним зростанням комунікаційних каналів.

Необхідність пошуку пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку зумовлені наступним: інтенсифікацією розвитку економічних процесів; тривалість галузевих циклів знизилась до 1,5–2 років; підвищились вимоги клієнтів до якості послуг зв'язку; посилення конкурентної боротьби; підвищення насиченості телекомунікаційного ринку; посилення інтеграційних та глобалізаційних процесів; необхідність формування гнучких мережевих інформаційно-комунікаційних структур; зростання ризиковості діяльності підприємств зв'язку; здешевлення інформаційно-комунікаційних послуг на тлі зростання ціни трудових і матеріальних ресурсів; кризові явища важко ідентифікувати традиційними інструментами; зростає інтенсивність кризових процесів; не прогнозованість розвитку ІКТ.

Інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку має сприяти підвищенню компетентностей кожного менеджера.

До найважливіших ознак впливу інформаційно-комунікаційного забезпечення на економічну безпеку підприємств зв'язку, слід долучити: широка доступність інтернет-технологій для усіх підрозділів та фахівців підприємства зв'язку, незалежно від фактичного місця розташування; розширення потенційних можливостей використання інформаційних, комунікаційних та інтелектуальних технологій для підвищення економічної безпеки підприємства зв'язку; прогресування інтелектуалізації послуг зв'язку; накопичення інтелектуального капіталу та зростання компетенцій; активізація глобалізаційних процесів конкуренції; мультирівневий розподіл економічних ризиків і ресурсів; децентралізація управлінських систем, поширення мережевого підходу; підвищення оперативності прийняття управлінських рішень у контурі економічної безпеки; формування якісно нового інформаційно-комунікаційного дизайну.

До ключових зовнішніх перешкод розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, слід віднести [1, 2, 4]: загальний економічний спад, зумовлений некерованістю інфляційних процесів, необґрунтованістю стратегічного розвитку фінансових інструментів; різке зниження державної підтримки та стимулювання інновацій, науково-дослідних і технологічних розробок; інвестиційна малопотужність національних фінансових інституцій щодо забезпечення відтворювальних контурів й технологічного розвитку підприємств зв'язку; неадекватність приватизаційних процесів у телекомунікаційній сфері; низька конкурентоспроможність та висока монополізація вітчизняних підприємств зв'язку.

Для належного розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки менеджери підприємств зв'язку мають усунути перешкоди, забезпечити адекватну мотивацію й сформувати інформаційно-комунікаційну поведінку персоналу для активізації інноваційних процесів. Для цього необхідно мінімізувати вплив деструктивних чинників: жорсткі інформаційно-комунікаційні вимоги й регламенти; ієрархічно формалізовані інформаційні архітектури й комунікації; консерватизм управлінських процедур; обмеженість кругозору керівників; опір персоналу інноваціям і змінам; несприйняття сучасних ІКТ; відсутність належної мотивації персоналу; невміння нівелювати ризики та загрози.

Впроваджуючи гнучку концепцію інтерфейсу сучасного інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, варто зважати на наступне: інформаційно-комунікаційний профіль (канали, послуги, ланцюги, постачальники, клієнти, конкуренти, взаємодії); завдання й функціональні структури (окреслюються на стратегічну перспективу); інформаційні запити (стратегічні, тактичні, оперативні); комунікаційні потреби (модернізація бізнес-ланцюгів); вимоги до комунікаційного інтерфейсу (наявність каналів, прямих і зворотніх ланцюгів, оперативність контактів); забезпеченість необхідними компетентностями; підтримка процесу розробки і прийняття управлінських рішень у контурі економічної безпеки.

Нині, інформація в межах інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку набуває нових характеристик: стає більш доступнішою для накопичення й обробки у цифровому форматі; відіграє надзвичайно важливу роль в управлінському процесі підприємств зв'язку; неможливо однозначно оцінити її цінність і вартість; скорочуються терміни актуальності; зростають інформаційні та кіберризики; підвищуються загрози щодо інформаційної конфіденційності та інформаційної безпеки; підвищуються витрати на накопичення та захист інформації.

Водночас, розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку має бути зорієнтованим на комплексні взаємодії та охоплення наявних комунікаційних зв'язків між усіма контактними аудиторіями та бізнес-комбінаціями, а також на якісну модернізацію комунікаційних каналів. Мета розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку зосереджена у сприянні консолідації зусиль, підвищенні результативності заходів та зменшенні витрат

щодо зміцнення економічної безпеки. Несистемне інвестування ресурсів у розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку або неадекватне використання інформаційно-комунікаційних технологій, навіть сучасних і високопродуктивних, переважно, призводить до втрати ресурсів, підвищення ризиків та загроз, несумісності інструментарію тощо.

Ключовими завданнями розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку слід визнати наступні: широке використання хмарних технологій та інтелектуальних мереж; модернізацію інформаційної архітектури; діджиталізація усіх бізнес-процесів; підвищення інформаційної та кібербезпеки, особливо в частині керування клієнтськими базами даних; впровадження мережевих комунікаційних ланцюгів; застосування технологій штучного інтелекту щодо виявлення загроз та нових можливостей; віртуалізація робочих місць; підтримка та гармонізація локальних мереж (Intranet, Extranet).

Слід відмітити, що важливу роль відіграє стандартизація елементів та синхронізація технологій інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку для досягнення високого синергійного ефекту. Фактично, підприємствам зв'язку потрібна певна логіка щодо організації інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, яка має бути закріплена в корпоративних принципах використання інформації й ІКТ.

Загалом для досягнення необхідного рівня бізнесової й технологічної стандартизації інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку повинна бути налагоджена чітка організація великих баз даних і відповідного програмного забезпечення, які мають бути вплетені у комунікаційні взаємодії і генерувати додаткові технологічні безпекові альтернативи.

Нині, усі взаємозв'язки і комунікації підприємств зв'язку ґрунтуються на інтенсивному інформаційному обміні, а відтак й на обробці, осмисленні й використанні певного масиву інформації. Саме тому, пріоритетні напрями розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають орієнтуватися на розбудову внутрішньої інформаційної архітектури з дотриманням вимог бажаного рівня стандартизації й синхронізації інформаційно-комунікаційних технологій.

Таким чином, пріоритетні напрями розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають включати наступне: забезпечення ефективних інформаційно-комунікаційних взаємозв'язків та каналів; моніторинг технологічних проривів у телекомунікаційній сфері; використання конвергенції пакетних послуг; впровадження нових комунікаційних та бізнесових ланцюгів; широке використання мережевих інформаційно-комунікаційних технологій; постійна верифікація стану економічної безпеки; виявлення можливостей використання аутсорсингу та якісно нових функціональних каналів.

До пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку доцільно віднести: впровадження нових інструментів ІКТ; використання електронних форм та програмних комплексів накопичення, обліку і обробки інформації та звітів; широке впровадження автоматизованих систем контролю та ухвалення рішень; підвищення рівня компетентностей працівників; використання інтелектуальних систем для пошуку помилок, збоїв, перекручень, інформаційної асиметрії; кореляція технологічних параметрів і захисних та безпекових інструментів; розширення і закріплення множини пакетних функціональних потреб; обговорення у мережі нагальних проблем усіма працівниками; систематизоване стабільне упорядкування технічних засобів; гармонізація комунікаційних ланцюгів; впровадження штучних інтелектуальних систем; архітектурна гармонізація співвідношень інформаційних і технологічних об'єктів; активізація етапів інноваційного розвитку; зменшення часових періодів еволюційної спіралі розвитку; розробка програм підвищення лояльності для персоналу; розробка методичних підходів до еволюційного синтезу інформаційно-

комунікаційних систем; проведення структуризації інформаційно-комунікаційного забезпечення.

Окрім того, пріоритетні напрями розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають передбачати максимальну мотивацію підтримки персоналу, що може бути досягнуто впровадженням наступних заходів: впровадження системи підвищення рівня кваліфікації та компетентностей за рахунок підприємства; заохочення до покращення якості інформаційно-комунікаційного забезпечення; запровадження бонусної системи щодо сприяння раціоналізаторським пропозиціям та пошуку нових можливостей; використання гнучких умов організації праці; розробка кодексу організаційної поведінки; розробка різноманітних соціальних пакетів; створення мобільних проектних інноваційних команд; впровадження гнучких мережових організаційних структур; формування креативної атмосфери; формування інформаційної бази новаторських розробок; проведення спеціальних тренінгів та семінарів; впровадження елементів внутрішнього маркетингу; заохочення й винагорода інноваційних пропозицій.

Звичайно, що такі нові установки вимагають і розробки й застосування принципово нових методів інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку. Першочерговими цілями модернізації інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають стати покращення технологічних індикаторів продуктивності, швидкості та якості за умови невисокого зростання витрат.

Перехід до нової якості інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку сприятиме генеруванню наступних переваг: стимулюватиме формування гнучкої стандартизованої інформаційно-комунікаційної архітектури для широкомасштабного оновлення засобів економічної безпеки; сприятиме безперервній трансформації комунікаційних каналів і взаємодій; сприятиме нарощенню компетентностей; сприятиме підвищенню інтелектуального потенціалу; зміцнить імунітет підприємств зв'язку проти руйнівних збурень; підвищить ризикозахисність підприємств зв'язку.

Окрім того, модернізація інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку на основі хмарних технологій та нової ІТ платформи сприятиме: підвищенню оперативності взаємодій підприємств зв'язку з партнерами та клієнтами незважаючи на територіальну розгалуженість; здійсненню діагностики безпекових систем; формуванню взаємопов'язаних синхронних сервісів на гнучкій масштабованій інформаційно-комунікаційній архітектурі; виявленню ризиків та загроз; забезпеченню швидкого доступу до корпоративної інформації та соціальних мереж; ухваленню рішень у режимі реального часу та їх доведення до виконавців; формуванню пулу пропозицій та рекомендованих у контурі безпекових заходів; зниженню витрат на інформаційні потреби; високій координації взаємодій керівників та менеджерів; впровадженню мережових організаційних структур і комунікацій.

Водночас, варто зважати, що впровадження авторських пропозицій щодо пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку загострюють проблеми компетентностей та людського чинника безпеки інформаційних потоків, їх доступності, може розширити спектр загроз кібератак і зловмисних дій, проблеми конфіденційності.

Практично, інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку має постійно модернізуватися та розвиватися відповідно до нових викликів економічної безпеки, то доцільно безперестанку тримати під контролем інформаційно-комунікаційну систему та ефективність і безпеку її субсистем.

Висновки. В статті узагальнено і розвинено теоретичний базис та практичні аспекти щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, обґрунтовано необхідність, мета та завдання такого розвитку, виявлено тенденції та головні перешкоди розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, розроблено заходи,

визначено конкурентні переваги та пріоритетні напрями, які, включають формування інноваційної третьої ІТ-платформи з використанням хмарних технологій, інтелектуальні системи, обробку великих обсягів даних, роботизацію, мобільні і соціальні технології, штучний інтелект тощо.

Зокрема, акцентовано, що до пріоритетних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку доцільно віднести: впровадження нових інструментів ІКТ; використання електронних форм та програмних комплексів накопичення, обліку і обробки інформації та звітів; широке впровадження автоматизованих систем контролю та ухвалення рішень; підвищення рівня компетентностей працівників; використання інтелектуальних систем для пошуку помилок, збоїв, перекручень, інформаційної асиметрії; кореляція технологічних параметрів і захисних та безпекових інструментів; розширення і закріплення множини пакетних функціональних потреб; обговорення у мережі нагальних проблем усіма працівниками; систематизоване стабільне упорядкування технічних засобів; гармонізація комунікаційних ланцюгів; впровадження штучних інтелектуальних систем; архітектурна гармонізація співвідношень інформаційних і технологічних об'єктів; активізація етапів інноваційного розвитку; зменшення часових періодів еволюційної спіралі розвитку; розробка програм підвищення лояльності для персоналу; розробка методичних підходів до еволюційного синтезу інформаційно-комунікаційних систем; проведення структуризації інформаційно-комунікаційного забезпечення. А, перехід до нової якості інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку сприятиме генеруванню наступних переваг: стимулюватиме формування гнучкої стандартизованої інформаційно-комунікаційної архітектури для широкомасштабного оновлення засобів економічної безпеки; сприятиме безперервній трансформації комунікаційних каналів і взаємодій; сприятиме нарощенню компетентностей; сприятиме підвищенню інтелектуального потенціалу; зміцнить імунітет підприємств зв'язку проти руйнівних збурень; підвищить ризикозахищеність підприємств зв'язку.

Список використаної літератури

1. Беликов И.В., Вербицкий В.К., Пономарев В.К. Модернизация: корпоративное управление и инновации. *Экономические стратегии*. 2010. № 9. С. 22–27.
2. Гудзь О.Є. Модернізація організаційно-інформаційного дизайну сучасних підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. №2 (19), С. 4-12.
3. Тоффлер Э. Шок будущего. Москва: АСТ, 2002. 557 с.
4. Шкода М.С. Активізація інноваційної політики як чинник підвищення конкурентоспроможності національної економіки. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки*. 2016. № 1. С. 55–63.

REFERENCES

1. Belikov, I.V., Verbitskiy, V.K., Ponomarev, V.K. (2010) Modernizatsiya: korporativnoe upravlenie i innovatsii [Modernization: Corporate Governance and Innovation]. *Ekonomicheskie strategii*.(9), 22–27.
2. Gudzy, O.E. (2017) Modernizatsiya organizatsiynno-informatsiynogo dizaynu suchasnyh pidpriemstv [Modernization of organizational and information design of modern enterprises]. *Ekonomika. Menedjment. Biznes*. (19), 4-12.
3. Toffler, E. (2002) Shock of the future. Moscow: AST.
4. Shkoda, M.S. (2016) Aktivizatsiya innovatsiynnoï politiki yak chinnik pidvishchennya konkurentospromojnosti natsionalnoï ekonomiki [Revitalization of innovation policy as a factor of increasing the competitiveness of the national economy]. *Visnik Kiïvskogo natsionalnogo universitetu tehnologiy ta dizaynu. Seriya: Ekonomichni nauki*. (1), 55–63.

ШМАЛИЙ ЛЮДМИЛА ВЛАДИМИРОВНА. ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ СВЯЗИ. В статье обобщены и развиты теоретический базис и практические аспекты по определению приоритетных направлений развития информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи, обоснована необходимость, цели и задачи такого развития, выявлены тенденции и ключевые препятствия развития информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи, разработаны мероприятия, определены конкурентные преимущества и приоритетные направления, которые, в частности, включают формирование инновационной третьей ИТ-платформы с использованием облачных технологий, интеллектуальные системы, обработку больших объемов данных, роботизацию, мобильные и социальные технологии, искусственный интеллект и тому подобное.

Ключевые слова: информационно-коммуникационное обеспечение, экономическая безопасность, предприятия связи, развитие, приоритетные направления.

SHMALIY LIYDMYLA. PRIORITY AREAS OF INFORMATION AND COMMUNICATION SECURITY DEVELOPMENT OF COMMUNICATION ENTERPRISES.

The article summarizes and develops the theoretical basis and practical aspects of determining the priority directions of development of information and communication support of economic security of communication enterprises, substantiates the necessity, purpose and tasks of such development, identifies trends and key obstacles to the development of information and communication support of economic security of communication enterprises, elaborates, identified competitive advantages and priority areas, which include, in particular, the formation of innovative third IT boards using cloud technologies, intelligent systems, handling large amounts of data, robotics, mobile and social technologies, artificial intelligence and so on.

Key words: information and communication support, economic security, communication companies, development, priority areas.